

Inbreng Commissiedebat Leefstijlpreventie

Aan Leden van de Vaste Commissie VWS
Van Martijn Vonk (vonk@nfu.nl)

Datum 3-11-2021
Ons kenmerk 21.02805/MV/AvD

Er zijn steeds meer mensen met één of meerdere chronische ziekten of leefstijl gerelateerde aandoeningen. Tegelijkertijd is er steeds meer kennis die laat zien dat deze ziekten in beginsel voor een groot deel vermijdbaar zijn. De sociaaleconomische gezondheidsverschillen nemen toe, de levensverwachting en de kosten van de gezondheidszorg blijven stijgen. Er is kortom veel winst te behalen met effectieve preventie; jaarlijks sterven er 35.000 mensen aan leefstijlziekten. Preventie leidt niet alleen tot gezondheidswinst, maar draagt ook bij aan de toegankelijkheid en de betaalbaarheid van de zorg. **Om slagvaardiger te zijn op het gebied van preventie vragen de umc's van Nederland om tot een integrale aanpak te komen in een Nationaal Programma Publieke Gezondheid.**

De rol van de umc's

Veel partijen constateren terecht dat een versnelling en verbreding van de aanpak van preventie nodig is. De umc's jagen deze versnelling aan door de beschikbare kennis te bundelen en te bevorderen dat kennis in de praktijk wordt gebracht. De Nederlandse Federatie van Universitair Medische Centra (NFU) draagt zo bij aan de nationale missie voor gezondheid en zorg die door het ministerie van VWS is ontwikkeld voor het missie gedreven topsectoren en innovatiebeleid van het kabinet: in 2040 leven alle Nederlanders ten minste vijf jaar langer in goede gezondheid en zijn de gezondheidsverschillen tussen de laagste en de hoogste sociaaleconomische groepen met 30% afgenomen. In de paper [Preventie van gezondheidsproblemen: de rol van de umc's](#) staan de acties van de NFU benoemd.

Investeren in meer kennis noodzakelijk

De huidige leefstijlinterventies lijken niet goed te werken in multi-etnische groepen, groepen met een lager opleidingsniveau en mensen met beperkte gezondheidsvaardigheden. **Het is daarom noodzaak te investeren in meer gerichte kennis voor effectieve interventies.** Dit draagt bij aan de missie om te komen tot een verkleining van de sociaaleconomische gezondheidsverschillen. Er zijn momenteel veel samenwerkingsverbanden, platforms en werkgroepen die aan (vele soorten) preventie werken. Als NFU streven we ernaar om efficiënt te werken en vragen we om een geïntegreerde preventie-aanpak, zowel landelijk als in de verschillende regio's.

Nationaal Programma Publieke Gezondheid

Om wereldwijd de meest gezonde generatie in 2040 te krijgen (zoals in het document op hoofdlijnen staat), moeten we weten welke interventies echt bijdragen aan een betere gezondheid. Die kennis kunnen de umc's met alle **partijen in de regio** leveren. De politiek kan een efficiëntieslag op het vlak van preventie slaan door 100 miljoen euro te investeren in een Nationaal Programma Publieke Gezondheid, waarbij men in de regio aan de slag gaat. Daarbij is het verstandig aan te sluiten bij bestaande regionale samenwerkingsverbanden, zoals Onderzoek & Innovatie in de regio. Umc's kunnen dit proces stimuleren door hun maatschappelijke rol als academische aanjager.

Wat vraagt de NFU concreet?

- Kom met een **Nationaal Programma Publieke Gezondheid**, zoals het Nationaal Programma Ouderenzorg, onder verantwoordelijkheid van VWS en onder regie van ZonMw. De uitwerking vindt regionaal in gebiedsgerichte programma's plaats.
- De umc's van Nederland richten het onderzoek specifiek op de gebieden waar veel mensen met een kwetsbare maatschappelijke positie wonen. Zo worden de bevolkingsgroepen met de grootste gezondheidsachterstanden bereikt en kan de meeste gezondheidswinst worden geboekt. Dit sluit aan bij het advies van de Raad voor Volksgezondheid en Samenleving¹.
- Investeer langjarig 100 miljoen euro per jaar en vul dit aan met 50 miljoen aan private middelen.

¹ Advies Raad van Volksgezondheid en Samenleving (RVS) 'Een eerlijke kans op gezond leven'